

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 443/2013

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Τμήμα Ε΄

Συνεδρίαση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ι. Τριάντος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Μεταξία Ανδροβιτσάνεα, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Βασιλική Πανταζή, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Σπ. Μαυρογιάννης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υποβληθέν με το υπ' αριθμ. πρωτ. 50652/11-6-2013 έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Γενική Δ/νση Οικονομικών-Διοικητικών Υπηρεσιών & Ηλ. Διακυβέρνησης, Δ/νση Διοίκησης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, Τμήμα Διοίκησης Προσωπικού).

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται α) εάν το χρονικό διάστημα κατά το οποίο, Ιατροδικαστής Α΄ τάξεως, μετά την απόλυσή του εκ του στρατεύματος, ως εκ της εκπληρώσεως της κατά νόμον υποχρεωτικής

159

θητείας ως έφεδρος αξιωματικός, υπηρέτησε στο Πολεμικό Ναυτικό, ανακληθείς εκ της εφεδρείας στην ενέργεια, αποτελεί πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία προσμετρούμενη κατά τον υπολογισμό της κατ' άρθρο 155 Υ.Κ. τριακονταπενταετίας και β) εάν η αναγνώριση του χρόνου αυτού γίνεται αυτοδικαίως, ή κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, κατ' άρθρο 37§8εδ.3 του π.δ. 169/2007.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Η ερωτώσα υπηρεσία υπέβαλε το εξής επί λέξει ερώτημα:

«Στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών, υπηρετεί Ιατροδικαστής Α' τάξεως, ο οποίος διορίστηκε με το αριθμ. 42971/07-05-1980 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 142/Γ709-05-1980).

Από τον Υπηρεσιακό φάκελο του ως άνω Ιατροδικαστή προκύπτουν τα εξής πραγματικά περιστατικά:

Σύμφωνα με το πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α, ο εν λόγω Ιατροδικαστής κατετάγη την 15^η Ιανουαρίου 1975, κατέστη κληρωτός παρατεταμένης θητείας την 15^η Ιανουαρίου 1977, την 15 Σεπτεμβρίου 1977 ετέθη σε εφεδρεία και αυθημερόν ανεκλήθη εκ της εφεδρείας και έκτοτε και μέχρι τον διορισμό του στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών, υπηρετούσε στο Πολεμικό Ναυτικό, ως Έφεδρος Σημαιοφόρος ΣΕΑ/Ιατρός. Κατόπιν των ανωτέρω και κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των άρθρων 2 και 3 του ν.755/1978 (ΦΕΚ Α' 32), η Υπηρεσία, αναγνώρισε, στον ως άνω Ιατροδικαστή, βάση των από 8-7-1980, 19-5-1980 και 6-9-1980 βεβαιωτικών του ΓΕΝ, τον πέραν της υποχρεωτικής θητείας χρόνο υπηρετήσεως στο Πολεμικό Ναυτικό και χορήγησε με την υπ' αριθμ. 1688/15-01-1982 υπουργική απόφαση, επίδομα χρόνου υπηρεσίας 12% στο βασικό μισθό του βαθμού του, λόγω συμπληρώσεως κατά την 15^η Ιανουαρίου 1982, πέντε (5) ετών υπηρεσίας, με βάση τα προσκομισθέντα έγγραφα.

Επιπλέον, σας γνωρίζουμε ότι ο αναφερόμενος Ιατροδικαστής, προήχθη με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης στο βαθμό του Ιατροδικαστή Α' τάξεως, από 1-1-2004. Για την προαγωγή αυτή είχε ληφθεί υπόψη ο προαναφερόμενος

αναγνωρισθείς χρόνος υπηρεσίας στο Πολεμικό Ναυτικό. Τέλος, ο ως άνω Ιατροδικαστής εκτέλεσε, από το έτος 2004, χρέη Προϊσταμένου στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών, προσμετρηθέντος ως προς την αρχαιότητα και του χρόνου υπηρεσίας στο Πολεμικό Ναυτικό.

Για το χρόνο υπηρεσίας του ως άνω Ιατροδικαστή στο Πολεμικό Ναυτικό, μετά από σχετικά έγγραφα της Υπηρεσίας μας, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (Διεύθυνση Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Πολιτικών Συντάξεων) μας απέστειλε το υπ' αριθμ. 187183/2011/28-1-2013 έγγραφο, κατά το οποίο η υπηρεσία στο Πολεμικό Ναυτικό πέραν της υποχρέωσης που είχε να υπηρετήσει ως κληρωτός - έφεδρος, ήτοι από 15-9-1977 έως 8-5-1980 θεωρείται ως χρόνος που συνιστά πραγματική δημόσια και συντάξιμη υπηρεσία.

Επειδή ο ως άνω Ιατροδικαστής έχει ήδη συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας του, αφού έχει γεννηθεί το έτος 1946, ερωτάται, ενόψει των προεκτεθέντων, εάν η υπηρεσία του ως άνω Ιατροδικαστή στο Πολεμικό Ναυτικό από 15-9-1977 μέχρι τον διορισμό του στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών αποτελεί πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία, προκειμένου να προσμετρηθεί για τον υπολογισμό της 35ετίας κατά άρθρο 155 του ΥΚ (ν. 3528/2007), καθώς και αν αυτή αναγνωρίζεται αυτοδικαίως ή κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις διατάξεις αρθ. 37 παρ. 8 εδ. 3 του ΠΔ 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων)».

II. α. Στο άρθρο 10§1 του ν. 3772/2009 (Α' 112) «Μεταρρυθμίσεις στην οργάνωση της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας, στη θεραπευτική μεταχείριση χρηστών ναρκωτικών ουσιών και άλλες διατάξεις» ορίζεται: «1. Όσα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης των ιατροδικαστών δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, διέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.».

β. Στο άρθρο 155 του ν. 3528/2007 (Α' 26) «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» ορίζεται: «1. Ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του. 2. Κατ' εξαίρεση ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την

15.5

υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας του και τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας. Αν ο υπάλληλος, κατά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του δεν έχει συμπληρώσει τριάντα πέντε (35) ετών πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία, παρατείνεται η παραμονή του στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της υπηρεσίας αυτής και πάντως όχι πέραν του 67ου έτους της ηλικίας του. 3. Ως ημέρα γέννησης, για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων, θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης. 4. Ως πραγματική δημόσια υπηρεσία θεωρείται κάθε υπηρεσία που έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή Ο.Τ.Α. με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή που αναγνωρίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία με βάση Ειδικές διατάξεις. Ο χρόνος στράτευσης πριν από την έναρξη της υπαλληλικής σχέσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας».

γ. Στο άρθρο 1§3 του ν. 755/78 (Α' 32) «Περί ρυθμίσεως των αποδοχών των λειτουργών της τακτικής και διοικητικής δικαιοσύνης, του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και των Ιατροδικαστών» οριζόταν: «Ο βασικός μηνιαίος μισθός των Ιατροδικαστών καθορίζεται, κατά βαθμόν, ως ακολούθως: ...»,

στο άρθρο 2§1 αυτού οριζόταν: «Εις τους περί των προηγούμενων άρθρων λειτουργούς, παρέχονται τα κάτωθι επιδόματα: 1. Επίδομα χρόνου υπηρεσίας, οριζόμενο εις ποσοστόν επί του βασικού μισθού, αναλόγως των ετών υπηρεσίας τούτων, ως ακολούθως: ...»,

και στο άρθρο 3 αυτού οριζόταν: «Ως υπηρεσία διά την χορήγησιν του υπό της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου επιδόματος υπολογίζεται: ... δ) Η υπό την ιδιότητα του μονίμου, εθελοντού ή ανακατεταγμένου στρατιωτικού διανυθείσα εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, τα Σώματα Ασφαλείας και το Λιμενικόν Σώμα, μετά την αφαιρέσιν του χρόνου καθ' ον θα υπηρετούν ούτοι υπό τα όπλα ως κληρωτοί και έφεδροι, εάν δεν κατετάσσοντο ως στρατιωτικοί (μόνιμοι, εθελονταί, ή ανακατεταγμένοι)».

δ. Περαιτέρω, στο άρθρο 1 του π.δ. 169/2007 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο, με τον τίτλο "Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων" των διατάξεων που ισχύουν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» ορίζεται: «1. Ο τακτικός δημόσιος υπάλληλος που λαμβάνει κάθε μήνα μισθό από το Δημόσιο Ταμείο ή από άλλους ειδικούς πόρους δικαιούται σε ισόβια

σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο: (Άρθρο 1 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51) α) Αν απομακρυνθεί με οποιονδήποτε τρόπο από την υπηρεσία και έχει εικοσιπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία. (Άρθρο 1 παρ. 1 περ. α' εδ. πρώτο Α.Ν. 1854/51) ..., β) Αν απολυθεί και έχει εικοσαετή τουλάχιστον πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία (Άρθρο 1 παρ. 1 περ. β' Α.Ν. 1854/51) ...»,

στο άρθρο 11§§1-3 αυτού ορίζεται: «1. Οι υπηρεσίες αυτών που υπάγονται στις διατάξεις για τις πολιτικές συντάξεις και αναγνωρίζονται από τον Κώδικα αυτό ως συντάξιμες διακρίνονται σε πραγματικές και πλασματικές. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία είναι αυτή που παρέχεται πραγματικά και πλασματική είναι αυτή που από πλάσμα του νόμου θεωρείται σαν συντάξιμη. (Άρθρο 11 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51) 2. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία με την έννοια της προηγούμενης παραγράφου είναι αυτή που παρέχεται πραγματικά από αυτούς που διατελούν σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 1,2 και 3 του Κώδικα αυτού. (Άρθρο 11 παρ. 2 Α.Ν. 1854/51)»,

στο άρθρο 12§1 αυτού ορίζεται: «1. Συντάξιμη λογίζεται και προσμετράται στις υπηρεσίες του προηγούμενου άρθρου: (Άρθρο 12 παρ. 1 Α.Ν.1854/51) ... στ) Η υπηρεσία στο Στρατό της Ξηράς ή της Θάλασσας ή της Χωροφυλακής ή της Αεροπορίας, καθώς και η υπηρεσία στο Μακεδονικό ή Βορειοηπειρωτικό αγώνα ως στρατιωτικού ή ιδιώτη εφόσον δε συμπίπτει με άλλη τέτοια συντάξιμη. Ο υπολογισμός και η απόδειξη της γίνεται σύμφωνα με τους νόμους για τις στρατιωτικές συντάξεις. ...»,

στο άρθρο 25§§1-2 αυτού ορίζεται: «1. Ο στρατιωτικός δικαιούται ισόβια σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 26.(Άρθρο 25 παρ. 1 Α.Ν.1854/51) 2. Στρατιωτικός νοείται εκείνος που υπηρετεί στις ένοπλες Δυνάμεις, τη Χωροφυλακή και το Λιμενικό Σώμα και σε κάθε όπλο, σώμα ή κλάδο ή ειδικότητα τους ως αξιωματικός, ανθυπασπιστής ή οπλίτης, καθώς και εκείνος που αντιστοιχεί ή εξομοιώνεται με αυτούς από το νόμο. ...»,

στο άρθρο 26§1 αυτού ορίζεται: «1. Ο μόνιμος στρατιωτικός δικαιούται σύνταξη:(Άρθρο 26 παρ. 1 περ. α' Α.Ν.1854/51) α) Αν απομακρυνθεί με οποιονδήποτε τρόπο από τις τάξεις και έχει εικοσιπενταετή τουλάχιστον συντάξιμη υπηρεσία, από την οποία δεκαπενταετή πραγματική. ...»

στο άρθρο 36§§1-2, 6 αυτού ορίζεται: «1. Οι υπηρεσίες αυτών που υπάγονται στις διατάξεις για τις στρατιωτικές συντάξεις και αναγνωρίζονται από τον

Κώδικα αυτό ως συντάξιμες διακρίνονται σε πραγματικές και πλασματικές. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία είναι αυτή που παρέχεται πραγματικά και πλασματική είναι αυτή που από πλάσμα του νόμου θεωρείται σαν συντάξιμη. (Άρθρο 36 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51) 2. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία με την έννοια της προηγούμενης παραγράφου είναι αυτή που παρέχεται πραγματικά από αυτούς που διατελούν σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 25 παρ. 2 και 3 και 27. (Άρθρο 36 παρ. 2 Α.Ν. 1854/51)» ... 6. Δεν υπολογίζεται σαν συντάξιμος ο χρόνος οποιασδήποτε υπηρεσίας, αν χρησίμευσε ή θα χρησιμεύσει σύμφωνα με νόμο για απόκτηση δικαιώματος σύνταξης ως τακτικού ή με σύμβαση υπαλλήλου ασφαλισμένου σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης ή από διεθνή οργανισμό στον οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα, καθώς επίσης και αν για το χρόνο αυτόν καταβλήθηκε ή θα καταβληθεί, μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού, εφάπαξ αποζημίωση ή χρηματική αμοιβή, εκτός αν αυτή επιστραφεί, ή αν καταβληθούν στο Ελληνικό Δημόσιο οι εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου, τις οποίες δικαιούται ο υπάλληλος ή ο στρατιωτικός από το διεθνή οργανισμό μετά την απομάκρυνση του, αν δε λάβει από αυτόν σύνταξη. (Άρθρο 36 παρ. 5 Α.Ν. 1854/51, όπως αντικ. μετά το άρθρο 2 παρ. 1 Ν. 329/76 και με το άρθρ. 1 παρ. 3 Ν. 1813/1988.) ...»,

και στο άρθρο 37§8 αυτού ορίζεται: «Επίσης υπολογίζεται ως συντάξιμος, ύστερα από συμπληρωματική εισφορά, και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου, ο χρόνος της προηγούμενης απασχόλησης του σε τομείς έξω από το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ., για τον οποίο ήταν ασφαλισμένος σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, καθώς και ο χρόνος απασχόλησης στην αλλοδαπή γενικά για τον οποίο μεταφέρονται οι ασφαλιστικές εισφορές σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης της Χώρας ή αναγνωρίζεται ο χρόνος αυτός ως χρόνος ασφάλισης στον οργανισμό αυτό με βάση ειδικές διατάξεις. ... Η αναγνώριση του παραπάνω χρόνου μπορεί να γίνει είτε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου είτε μετά την έξοδο του από αυτήν, ύστερα από αίτηση του. Η αναγνώριση γίνεται με πράξη της αρμόδιας διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 66 του παρόντος με βάση πιστοποιητικό του οικείου ασφαλιστικού φορέα που εκδίδεται από τα στοιχεία που τηρεί ή, αν δεν υπάρχουν τέτοια στοιχεία, με βάση το ασφαλιστικό

βιβλιάριο που τυχόν κρατεί ο ασφαλισμένος από το οποίο να προκύπτει η ασφάλιση και η εισφορά που καταβλήθηκε. ...».

ε. Στο άρθρο 19 του α.ν. 1502/50 (Α' 216) «Περί ρυθμίσεως των αποδοχών των τακτικών δημοσίων υπαλλήλων πολιτικών και στρατιωτικών» ορίζεται: «1. Εις τους απολυόμενους στρατιωτικούς ... του παρόντος νόμου τους μη δικαιουμένους εκ του Δημοσίου Ταμείου ... ή συντάξεως ή βοηθήματος καταβάλλονται αι κάτωθι αποδοχαί εφ' όσον έχουσιν πλήρως εκπληρώσει τας στρατολογικάς των υποχρεώσεις και έχουσιν συνεχή στρατιωτικήν υπηρεσίαν εφέδρου ως ακολούθως: Ενός μηνός δια τους έχοντας συνεχή στρατιωτικήν υπηρεσίαν εφέδρου από εξ μηνών μέχρι ενός έτους. Δύο μηνών δια τους έχοντας συνεχή στρατιωτικήν υπηρεσίαν εφέδρου από ενός έτους και άνω. 2. Αι κατά την προηγούμενην παράγραφον αποδοχαί δεν καταβάλλονται εις τους απολυομένους στρατιωτικούς κλπ. τους κατέχοντας οιαδήποτε έμμισθον θέσιν ή τους δικαιουμένους συντάξεως εξ οιασδήποτε πηγής».

στ. Στο άρθρο 1§§1, 3 του ν.δ. 1220/72 (Α' 146) «Περί επιλογής Υποψηφίων Εφέδρων Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων» ορίζεται: «Οι πτυχιούχοι και οι φοιτηταί Ανωτάτων και Ανωτέρων Σχολών του Κράτους ή ισοτίμων τοιούτων της Αλλοδαπής ως και οι απόφοιτοι Γυμνασίου επιλέγονται ως υποψήφιοι Έφεδροι Αξιωματικοί. ... 3. Εκ των εν παραγράφω 1 αναφερομένων, επιλέγονται οριστικώς οι απαραίτητοι προς κάλυψιν του απαιτουμένου αριθμού, οι δε υπόλοιποι κατανέμονται ως οπλίται ,,».

ζ. Στο άρθρο 2§§1-3 του ν.δ. 1400/73 (Α' 114) «Περί Καταστάσεων των Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων» ορίζεται: «1. Το Σώμα των αξιωματικών αποτελείται από τους Μονίμους και εφέδρους αξιωματικούς, εν ενεργεία ή εν εφεδρεία, και από τους αξιωματικούς πολεμικής διαθεσιμότητος. 2. Οι εν ενεργεία αξιωματικοί αποτελούνται από: γ) Τους εφέδρους τους υπηρετούντας την θητείαν των, κανονικήν ή παρατεταμένην. Ούτοι καλούνται έφεδροι εν ενεργεία. ... 3. Οι εν εφεδρεία αξιωματικοί αποτελούνται από: β) Τους εφέδρους οίτινες απελύθησαν και ενεγράφησαν εις τα στελέχη της εφεδρείας. Ούτοι καλούνται έφεδροι εν εφεδρεία».

η. Στο άρθρο 6§1 του ν.δ. 720/70 (Α' 253) «Περί στρατολογίας» οριζόταν: «Η διάρκεια της θητείας είναι εικοσιτετράμηνος»,

158

στο άρθρο 54§1 αυτού οριζόταν: «*Εν καιρώ ειρήνης ή μερικής επιστρατεύσεως οι υπέχοντες υποχρέωσιν θητείας κληρωτοί εκάστης κλάσεως και οι κατά την αυτήν προθεσμίαν μετά τουτων καταταγέντες ετέρων κλάσεων ή κατηγοριών, εφ' όσον δεν συντρέχει η περιπτωσης της παραγράφου 1 του αρθρ. 55, απολύονται εκ του στρατεύματος δια διαταγής του υπουργού εθνικής αμύνης, κατόπιν προτάσεως του αρχηγείου του οικείου κλάδου ενόπλων δυνάμεων, άμα τη εκπληρώσει: α. Της εν παραγράφοις 1 ή 5 του άρθρου 6 οριζομένης υποχρεώσεως θητείας. ...»*,

και στο άρθρο 55§1 αυτού οριζόταν: «*Εν καιρώ ειρήνης ή μερικής επιστρατεύσεως δύνανται δια διαταγής του υπουργού εθνικής αμύνης, κατόπιν προτάσεως του αρχηγείου του οικείου κλάδου ενόπλων δυνάμεων και αναλόγως των πάσης φύσεως αναγκών, να τηρώται υπό τα όπλα και δι' όσον χρόνον υφίστανται αι τοιαύται ανάγκαι, οι υπέχοντες υποχρέωσιν θητείας ή εκγυμνάσεως κληρωτοί, μετά την εκπλήρωσιν των εν παραγραφοις 1 ή 2 αντιστοίχως του αρθρ. 54 στρατιωτικών υποχρεώσεων»*.

θ. Τέλος, στο άρθρο 137§§1-2 του ν. 794/48 (Α' 246) «Περί καταστάσεως Αξιωματικών Β. Ναυτικού» ορίζεται: «*1. Έφεδροι Αξιωματικοί του Β.Ν. καλούνται όσοι εν περιπτώσει γενικής ή μερικής επιστρατεύσεως ή πολέμου ή ετέρας κρατικής ανάγκης υποχρεούνται καλούμενοι να προσέλθωσιν εις τας τάξεις, ως ανήκοντες εις τα στελέχη των εφέδρων Αξιωματικών του Β.Ν. κατά τας οικείας περί αυτών διατάξεις. 2. Τα στελέχη των εφέδρων Αξιωματικών του Β.Ν. αποτελούσιν: ... (δ) Οι έφεδροι εκ στρατευσίμων, (οι προερχόμενοι εκ στρατευσίμων οίτινες ανακαλούμενοι εκ της εφεδρείας εις την ενέργειαν υπηρετούσι με τον βαθμόν του Αξιωματικού συμφώνως προς τας διατάξεις του περί Ν. Στρατολογίας Νόμου) ...»*,

στο άρθρο 138§3 αυτού ορίζεται: «*Οι έφεδροι των κατηγοριών β, γ, δ, ε και στ της παρ. 2 του προηγουμένου άρθρου ανακαλούμενοι τάσσονται ως προς την αρχαιότητα εις το αριστερόν των εν ενεργεία μονίμων ομοιοβάθμων των, μεταξύ των δε αναλόγως του χρόνου συνολικής υπηρεσίας εν τω Β.Ν. και κεχωρισμένως κατά κατηγορίας»*,

και στο άρθρο 140§1 αυτού ορίζεται: «*Εν καιρώ πολέμου, γενικής ή μερικής επιστρατεύσεως αι ανακλήσεις εις ενέργειαν των εφέδρων και αι επαναφοραί αυτών*

εις τας τάξεις της εφεδρείας ενεργούνται δι' αποφάσεων, εν καιρώ δε ειρήνης διά Β. Διαταγμάτων».

III. Εκ των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται τα κάτωθι:

Η Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους αποτελεί πολιτική διοικητική υπηρεσία και οι υπηρετούντες σ' αυτήν Ιατροδικαστές είναι μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι οι οποίοι διαβαθμίζονται σε Ιατροδικαστές Δ', Γ', Β' και Α' Τάξεως (ΣΤΕ 2467/2010, 1678/1985, 2989/1983, 204/1971, 1240/1954, Γνωμ. ΝΣΚ 628/87), η υπηρεσιακή κατάσταση των οποίων ρυθμίζεται από τις ειδικές περί Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας διατάξεις, ενώ, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις αυτές, εφαρμόζονται συμπληρωματικώς οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (ΣΤΕ 2467/2010, 2630/1986, 1678/1985, 204/1971, 1240/1954).

Υπάλληλος, υπαγόμενος στον ΥΚ, ως εκ των ανωτέρω ως τοιούτου νοουμένου και ιατροδικαστή, απολύεται αυτοδικαίως από την Υπηρεσία με την συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του, κατ' εξαίρεση δε, με τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας του και τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας. Αν ο υπάλληλος, κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του δεν έχει συμπληρώσει τριάντα πέντε (35) ετών πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία, παρατείνεται η παραμονή του στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της υπηρεσίας αυτής και πάντως όχι πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας του.

Ως πραγματική υπηρεσία, για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται κάθε υπηρεσία, οποιασδήποτε διάρκειας, στον ίδιο ή σε διαφορετικούς φορείς (Δημόσιο, ν.π.δ.δ., ΟΤΑ και τα ν.π.δ.δ. αυτών), υπό δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα (ΣΤΕ 1967/67, 2490/67, 2672/66) (και υπό ορισμένες προϋποθέσεις και η με σχέση ιδιωτικού δικαίου), εφόσον αυτή είναι εκουσία (ΣΤΕ 2144/84). Ο χρόνος της (υποχρεωτικής) στράτευσης, πριν από την έναρξη της υπαλληλικής σχέσης, δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, ακριβώς διότι συνιστά υποχρεωτική-αναγκαστική παροχή υπηρεσίας (βλ. και ΣΤΕ 3259/2000, Ελ. Συν. 475/98).

Περαιτέρω, για τους πολιτικούς υπαλλήλους, πραγματική (κατ' αντιδιαστολή προς την πλασματική) συντάξιμη υπηρεσία θεωρείται (εκτός άλλων περιπτώσεων και με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο νόμο) κάθε υπηρεσία τακτικού δημοσίου

Α 5 3

υπαλλήλου που λαμβάνει κάθε μήνα μισθό από το Δημόσιο Ταμείο, ενώ για τους στρατιωτικούς, πραγματική (κατ' αντιδιαστολή και πάλι προς την πλασματική) συντάξιμη υπηρεσία είναι (εκτός άλλων περιπτώσεων και με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο νόμο) αυτή που παρέχεται από εκείνους που υπηρετούν στις ένοπλες Δυνάμεις, τη Χωροφυλακή και το Λιμενικό Σώμα και σε κάθε όπλο, σώμα ή κλάδο ή ειδικότητα τους ως αξιωματικοί, ανθυπασπιστές ή οπλίτες, καθώς και εκείνους που αντιστοιχούν ή εξομοιώνονται με αυτούς από το νόμο.

Δεν λογίζεται όμως σαν συντάξιμος ο χρόνος υπηρεσίας (εκτός άλλων περιπτώσεων) αν για το χρόνο αυτόν καταβλήθηκε ή θα καταβληθεί, μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού, εφάπαξ αποζημίωση ή χρηματική αμοιβή, εκτός αν αυτή επιστραφεί. Τέτοια αποζημίωση καταβάλλεται (και) στους απολυόμενους στρατιωτικούς, σύμφωνα με το ν. 1502/1950, τους μη δικαιουμένους εκ του Δημοσίου Ταμείου ή συντάξεως ή βοηθήματος, εφ' όσον έχουν πλήρως εκπληρώσει τις στρατολογικές των υποχρεώσεις και έχουν συνεχή στρατιωτική υπηρεσία εφέδρου, ως αυτή ορίζεται στο νόμο αυτό.

Εν προκειμένω, ο εν λόγω ιατροδικαστής, ως προκύπτει από το 21258/2-2-80 Πιστοποιητικό τύπου Α', κατετάγη στο Π.Ν. την 15-1-75 ως ναύτης εξ αναβολής, την 1-4-75 ονομάσθηκε Επίκουρος Σημαιοφόρος ΣΕΑ/Ιατρός, την 15-1-77 κατέστη κληρωτός παρατεταμένης θητείας, την 20-8-77 ονομάστηκε Έφεδρος Σημαιοφόρος Ιατρός και την 15-9-77 ετέθη σε εφεδρεία. Την αυτή ημέρα, δια σχετικής αποφάσεως ΓΕΝ ανακλήθηκε εκ της εφεδρείας στην ενέργεια και υπηρέτησε μέχρι την 8-5-80 -οπότε και διορίσθηκε στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών με το 42971/7-5-80 π.δ. (ΦΕΚ 142/Γ/9-5-80)- ως Έφεδρος Σημαιοφόρος ιατρός, μισθοδοτούμενος ως αξιωματικός. Τέλος, επισημαίνεται ότι με την Ε.Π.518/22-3-2013 διαπιστωτική πράξη του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο ως άνω, επί τη βάσει των στοιχείων του ατομικού του φακέλου, απολύθηκε αυτοδικαίως από την υπηρεσία από 15-9-2012, λόγω συμπληρώσεως 35 ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας και στου 60^{ου} έτους της ηλικίας του.

Το χρονικό διάστημα υπηρεσίας του στο Πολεμικό Ναυτικό, πέραν της υποχρεωτικής στρατεύσεως, ως διανυθέν υπό την ιδιότητα του ανακατετεγγμένου, αναγνωρίστηκε, χορηγηθέντος στον ανωτέρω, δια της 1688/15-1-82 Υπουργικής

Αποφάσεως, εκδοθείσης σύμφωνα με τα άρθρα 2§1 και 3§1δ του ν. 755/78, επιδόματος χρόνου υπηρεσίας συνολικά 12% επί του βασικού μισθού, λόγω συμπληρώσεως 5 ετών συνολικής υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, της εκδοθείσης Υ.Α. έχουσας κατά πάσα περίπτωση το τεκμήριο νομιμότητας, το διάστημα αυτό αποτελεί και πραγματική δημόσια υπηρεσία.

Περαιτέρω, το διάστημα αυτό αποτελεί και συντάξιμη υπηρεσία, δεδομένου ότι παρασχέθηκε στο Πολεμικό Ναυτικό με την ιδιότητα του στρατιωτικού (εφέδρου αξιωματικού, ανακληθέντος εκ της εφεδρείας στην ενέργεια), από ουδέν δε στοιχείο του φακέλου προκύπτει ότι πράγματι σε αυτόν καταβλήθηκε η προβλεπόμενη από το άρθρο 19 του ν. 1502/50 αποζημίωση (πρβλ. ΕΣ 1393/2006, 1383-1384/2006, 1109/2005 Α' Κλιμάκιο)(βλ. προς τούτο Φ.841.15/37/3776 Σ.102555/22-11-2013 έγγραφο ΓΕΝ/Ε3 αλλά και ασκηθείσα κατά της Ε.Π.518/22-3-2013 διαπιστωτικής πράξεως απολύσεως αίτηση ακυρώσεως, στην οποία ο εν λόγω ιατροδικαστής αναφέρει επί λέξει «δεν ενθυμούμαι εάν έχω λάβει τέτοια αποζημίωση»).

Τέλος, ως προς το διάστημα αυτό δεν δύναται να τύχει εφαρμογής, ως μη έχουσα σχέση με την υπό κρίση περίπτωση, η διάταξη του άρθρου 37§8, η οποία αναφέρεται σε αναγνώριση, ως συντάξιμου, χρόνου προηγούμενης απασχόλησης υπαλλήλου, κατόπιν αιτήσεώς του, σε τομείς έξω από το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ., για τον οποίο ήταν ασφαλισμένος σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης και, ως εκ τούτου, το ερώτημα, ως προς το β' σκέλος αυτού, ερείδεται επί εσφαλμένης προϋποθέσεως.

IV. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε, ομοφώνως, ότι, στο ως άνω ερώτημα προσήκουν οι κάτωθι απαντήσεις: α) το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο εν λόγω Ιατροδικαστής Α' τάξεως, μετά την απόλυσή του εκ του στρατεύματος, ως εκ της εκπληρώσεως της κατά νόμον υποχρεωτικής θητείας ως έφεδρος αξιωματικός, υπηρέτησε στο Πολεμικό Ναυτικό, ανακληθείς εκ της εφεδρείας στην ενέργεια, αποτελεί πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία προσμετρούμενη κατά τον υπολογισμό της κατ' άρθρο 155 Υ.Κ. τριακονταπενταετίας και β) προς τούτο δεν τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη

155

του άρθρου 3758εδ. 3 του π.δ. 169/2007, μη απαιτούμενης ως εκ τούτου σχετικής αιτήσεως του υπαλλήλου.

Θεωρήθηκε

Αθήνα 30/12/2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ι. Τριάντος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σπ. Μαυρογιάννης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.